

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av vissa bestämmelser om ändringssökande i lagstiftningen om bostadslån

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att bestämmelserna om ändringssökande i vissa lagar som gäller bostadslån skall ändras. Ändringarna gäller sökande av ändring i beslut som bostadsmyndigheterna fattar i ärenden som gäller aravalån och räntestödslån samt låntagarna liksom även de objekt som finansieras med arava- och räntestödslån samt invånarna i dessa bostäder. Avsikten är primärt att bestämmelserna om ändringssökande skall motsvara de förpliktelser och mål som ingår

i de grundläggande rättigheterna, internationella avtal och förvaltningsprocesslagen. Propositionen avser vidare att inom lagstiftningen om bostadslån förenhetliga förfarandet för ändringssökande, som i detta nu är i viss mån oenhetlig.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge	4
1.1. Lagstiftning och praxis	4
Allmänt	4
Beviljande av aravalån	4
Godkännande av ett lån som räntestödslån	5
Befrielse från aravabegränsningar	6
Beslut som gäller angivande av aravasamfund	6
Vissa beslut i anslutning till att aravalån beviljas	6
Val av boende	6
1.2. Grundläggande rättigheter och internationella avtal	7
Internationella avtal	7
Finlands Regeringsform	7
1.3. Bedömning av nuläget	8
2. Propositionens syfte och de viktigaste förslagen	9
2.1. Beviljande av aravalån	9
2.2. Godkännande av lån som räntestödslån	9
2.3. Val av boende	10
2.4. Beslut i anslutning till skötseln av lån	10
2.5. Befrielse från arava-begränsningar	10
2.6. Beslut som gäller angivande av aravasamfund	11
2.7. Vissa beslut i anslutning till att aravalån beviljas	11
2.8. Lagen om bostadsrättsbostäder	11
3. Propositionens verkningar	11
4. Beredningen av propositionen	12
DETALJMOTIVERING	12
1. Motivering till lagförslagen	12
1.1. Aravalagen	12
1.2. Lagen om användning, överlåtelse och inlösning av aravahyresbostäder och aravahyreshus	13
1.3. Lagen om räntestöd till hyresbostadslån	13
1.4. Lagen om räntestöd till ägarbostadslån	13
1.5. Lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån	13
1.6. Lag om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus	13
1.7. Lagen om statsborgen för ägarbostadslån	14
1.8. Lagen om bostadsrättsbostäder	14
1.9. Lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån	14
2. Ikraftträdande	14
LAGFÖRSLAG	15
1. Lag om ändring av 39 § aravalagen	15
2. Lag om ändring av 3 och 21 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus	15
3. Lag om ändring av 15 § lagen om räntestöd för hyresbostadslån	16

4. Lag om ändring av 14 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån	17
5. Lag om ändring av 15 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån	17
6. Lag om ändring av 12 § lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus	18
7. Lag om ändring av 16 § lagen om statsborgen för ägarbostadslån	18
8. Lag om ändring av 54 § lagen om bostadsrättsbostäder	19
9. Lag om ändring av 9 § lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån	19

BILAGA	21
------------------	----

Parallelltexter	21
1. Lag om ändring av 39 § aravalagen	21
2. Lag om ändring av 3 och 21 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus	22
3. Lag om ändring av 15 § lagen om räntestöd för hyresbostadslån	24
4. Lag om ändring av 14 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån	25
5. Lag om ändring av 15 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån	26
6. Lag om ändring av 12 § lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus	27
7. Lag om ändring av 16 § lagen om statsborgen för ägarbostadslån	28
8. Lag om ändring av 54 § lagen om bostadsrättsbostäder	29
9. Lag om ändring av 9 § lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån	30

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Bostadslagstiftningen är sammansatt av många lagar som huvudsakligen har att göra med långivning till bostäder, nämligen:

- aravalagen (1189/1993)
- aravaförordningen (1587/1993)
- lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus (1190/1993)
- lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus (205/1996)
- lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1996)
- lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993)
- lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982)
- lagen om räntestödslån för anskaffande av hyresbostäder (867/1980)
- lagen om räntestöd åt kommuner för anskaffning av bostadsområden (65/1972)
- lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996)
- lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån (1186/1990).

Det är med stöd av dessa lagar som myndigheterna, dvs. kommunerna, Statens bostadsfond och Statskontoret, fattar beslut som på olika sätt påverkar låntagarnas och de boendes ställning. Dessutom föreskriver lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) om kommunernas och Statskontorets beslut som påverkar den ställning som ägarna till bostadsrättshus och bostadsrättsbostäderna har.

Så gott som alla dessa lagar innehåller begränsningar i besvärsrätten. I regel kan kommunernas beslut överklagas i länsrätten. Sökandet av ändring i Statskontorets och Statens bostadsfonds beslut har begränsats mer. I regel föreligger ingen besvärsrätt. Eftersom lagarna har stiftats vid olika tidpunkter och under olika omständigheter, är systemen för ändringssökande inte enhetliga på så sätt att bestämmelserna om sökande av ändring i likartade beslut som fattas enligt olika lagar skulle vara likartade. Det finns också olikheter i besvärsrätten beroende på vilken myndighet som fattat beslutet. Över beslut som fattats på basis av samma materi-

ella bestämmelser kan besvär få anföras hos länsrätten, om kommunen har fattat beslutet, medan möjlighet att söka ändring inte föreligger, om beslutet fattats av bostadsfonden. Det är i allmänhet förbjudet att anföras fortsätta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Alla förbud mot ändringssökande som ingår i bostadslagstiftningen är inskrivna i lag. De förordningar och bestämmelser av lägre rang som givits med stöd av lagarna begränsar inte rätten att söka ändring.

Beviljande av aravalån

Med stöd av aravalagen kan av Statens bostadsfonds medel beviljas hyresaravalån, aravalån för bostadsrättshus och ägarbostadsaravalån. Sådana lån beviljas inom ramen för de befogenheter som fastställs i statsbudgeten. Sedan år 1997 har ägarbostadsaravalån inte beviljats.

Statsrådet fastställer de regionala och övriga grunderna för användning av befogenheterna att bevilja lån, och kommunen väljer de objekt för vilka lån beviljas. Aravalån beviljas för att förbättra boendet på basis av social ändamålsenlighet och ekonomiska behov. De bostäder för vilka lån beviljas skall vara ändamålsenliga för boende och ha en fungerande boendemiljö, därutöver skall kostnaderna för nybygge, anskaffning eller ombyggnad samt för underhåll och boende vara skäliga. För att lån skall beviljas krävs dessutom att man räknar med att låntagaren har tillräckliga förutsättningar att betala tillbaka aravalånet.

Beslut om aravalån fattas både av kommunerna och av Statens bostadsfond. Enligt nu gällande aravalag får man söka rättelse i kommunens och bostadsfondens beslut. I ett beslut som kommunen fattat med anledning av ett rättelseyrkande kan ändring sökas genom besvär hos länsrätten. Ändring i ett beslut av länsrätten och bostadsfonden får inte sökas genom besvär.

Utöver de egentliga besluten om beviljande av aravalån fattar kommunerna och Statens bostadsfond beslut av föregripande art då de godkänner planer och kostnader för byggnadsobjekt och då de anser att kostnaderna kan godkännas, även om projektet inte genomförs genom konkurrensutsättning. Det är här fråga om att det egentliga beslutet att

bevilja lån föregrips.

Orsaken till att man kan söka ändring genom besvär i kommunernas, men inte i bostadsfondens, beslut med stöd av aravalagen ligger i bostadslagstiftningens historiska utveckling.

Aravalagen trädde i kraft den 1 januari 1994. Genom den upphävdes lagen om bostadsproduktion (247/1966). Enligt bostadsproduktionslagen var det kommunerna och bostadsstyrelsen som fattade beslut om aravalånen. Besvär över kommunernas beslut kunde anföras hos bostadsstyrelsen. Bostadsstyrelsens beslut fick inte överklagas. I praktiken förelåg alltså bara en förvaltningsintern besvärsväg. Att det var möjligt att överklaga kommunernas beslut hos bostadsstyrelsen var motiverat såtillvida att bostadsstyrelsen hade i uppgift att följa med bostadssituationen och bostadsproduktionen i hela landet och att planera, sköta och övervaka åtgärder för att främja bostadsproduktionen och höja boendets nivå. Bostadsstyrelsen avgjorde som högsta myndighet samtliga ärenden i anslutning till aravalångivningen.

Bostadsstyrelsen omstrukturerades genom en lag som trädde i kraft den 1 december 1993 (351/1993). Bostadsstyrelsen avvecklades då, och i stället inrättades Statens bostadsfond, som är ett mycket mindre ämbetsverk. Bostadsstyrelsens uppgifter fördelades dels på Statens bostadsfond, dels på Statskontoret och miljöministeriet. Systemet för ändrings-sökande ändrades så att bostadsfonden, vars funktioner var mer begränsade än bostadsstyrelsens, inte längre var besvärmyndighet. Avvecklingen av det rent förvaltningsinterna ändrings-sökandet motiverades med att rättsskyddet skulle säkras (RP 342/1992 rd.). Besvärsvägen går alltså numera från kommunerna till länsrätterna. Förbudet mot att söka ändring i bostadsstyrelsens beslut bibehölls så att man inte heller kan besvära sig över bostadsfondens beslut.

Godkännande av ett lån som räntestödslån

Enligt lagarna om räntestöd för lån till bostadsaktiebolagshus, bostadsrätts- och hyresbostadslån kan, av Statens bostadsfonds medel, betalas räntestöd på bostadslån enligt de förutsättningar varom närmare föreskrivs i lag. Statens bostadsfond godkänner lånen som räntestödslån.

Lån kan årligen godkännas inom ramen för de befogenheter som ingår i statsbudget-

ten.

Statsrådet fastställer de regionala och andra grunderna för befogenheten att godkänna lån.

De bostäder för vilka stöd beviljas skall, på samma sätt som bostäder för vilka aravalån beviljas, vara ändamålsenliga med tanke på boendet, och boendemiljön skall vara funktionell, vidare skall kostnaderna för byggande, anskaffning eller ombyggnad vara skäliga. En ytterligare förutsättning för att ett lån skall godkännas som räntestödslån är att det skall anses ändamålsenligt ur samhällets synvinkel att räntestödet beviljas, med beaktande av de grupper av befolkningen vars bostadsbehov bostäderna är avsedda att tillfredsställa.

Rättelse får inte sökas i ett beslut av Statens bostadsfond att godkänna ett lån som räntestödslån, inte heller får ändring i beslutet sökas genom besvär. Systemet för ändringssökande är alltså annorlunda än det som har att göra med beslut om att bevilja aravalån på det sättet att man inte ens får kräva rättelse i ett beslut av bostadsfonden.

Enligt lagen om räntestöd till ägarbostadslån är det kommunen som beslutar om att ett ägarbostadslån godkänns som räntestödslån. Förutsättningarna för godkännandet motsvarar vad som ovan beskrivits om förutsättningarna för räntestödslån till sammanslutningar. En ytterligare förutsättning är att det är socialt ändamålsenligt och ekonomiskt behövligt att lånet godkänns. I kommunens beslut kan rättelse sökas, och ändring i rättelsebeslutet får sökas hos länsrätten.

Utöver de egentliga besluten om godkännande av lån som räntestödslån fattar kommunerna och Statens bostadsfond, på samma sätt som i fråga om aravalånen, beslut av föregripande karaktär då de godkänner planer och kostnader för projekt och prövar godkännandet av kostnaderna, även om byggandet av ett hus inte baseras på konkurrensutsättning. Det är fråga om ett beslut som föregriper det egentliga beslutet om att godkänna ett lån.

Befrielse från aravabegränsningar

Lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus föreskriver om vilka begränsningar som gäller då aravahyresbostäder och aravahyreshus används och då ägaren byts. Enligt

denna lag kan Statens bostadsfond på ansökan bevilja befrielse från dessa begränsningar, både då de ursprungliga begränsningarna gäller ifrågavarande objekt och nuförtiden, då de med tio år förlängda begränsningarna gäller objektet. Då fonden fattar beslut om en ansökan som gäller befrielse från de ursprungliga begränsningarna, kan man söka rättelse i beslutet, men ett beslut på grund av ett rättelseyrkande kan inte överklagas genom besvär. Bestämmelserna om tioårsförlängningen i begränsningarna gavs år 1997 (682/1997). Riksdagen förutsatte då att det skall vara möjligt att söka ändring genom besvär i ett beslut som gäller befrielse från begränsningarna. Numera kan man i enlighet med förvaltningsprocesslagen överklaga ett beslut om befrielse från fortsatta begränsningar hos länsrätten och högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut som gäller angivande av aravasamfund

Enligt 15 och 22 § aravalagen kan aravalån bl.a. beviljas sådana av Statens bostadsfond angivna samfund som hyr ut eller producerar och underhåller bostäder på sociala grunder. Rantestödslagarna bestämmelser om dem som tar emot rantestödslån innehåller hänvisningar till motsvarande bestämmelser i aravalagen.

Man kan yrka på rättelse av ett beslut som gäller angivande av samfund, men i ett beslut av Statens bostadsfond med anledning av ett rättelseyrkande får man inte söka ändring genom besvär.

Vissa beslut i anslutning till att aravalån beviljas

Enligt aravalagen godkänner den myndighet som beviljar aravalånet också säkerheten för lånet samt det faktum att lånet kan beviljas med bättre prioritet än aravalånet. Rättelse i sådana beslut av kommunerna får sökas, och ett beslut som gäller rättelseyrkandet kan överklagas genom besvär hos länsrätten. Fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen är förbjudna. I bostadsfondens och Statskontorets beslut får rättelse krävas, men ändring får inte sökas genom besvär.

Val av boende

Enligt 4 § lagen om användning, överlåtel-

se och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus bygger valet av boende till aravahyresbostäderna på social ändamålsenlighet och ekonomiskt behov. Statsrådet fastställer närmare grunder för val av boende samt de grunder enligt vilka man av särskild anledning tillfälligt kan avvika från grunderna för valet av boende. Kommunen övervakar att de av statsrådet fastställda grunderna tillämpas. Enligt lagens 21 § kan en sökande till en hyresbostad söka rättelse i ett beslut av kommunen som gäller val eller godkännande av en hyresgäst, men ändring får inte sökas genom besvär.

Enligt 10 § 2 mom. lagen om rantestöd till hyresbostadslån kan statsrådet vid behov utfärda närmare föreskrifter om grunderna för val av boende till en bostad vars användning är underställd begränsning i 20 års tid, dvs. som under sagda tid måste användas som en hyresbostad. Enligt lagens 13 § skall kommunen övervaka att grunderna för val av boende tillämpas. Det finns inga bestämmelser om sökande av ändring i kommunens beslut om val eller godkännande av en hyresgäst, vilket innebär att besvär får anföras enligt kommunallagen (365/1995). Möjligheten att söka ändring är alltså en annan än i fråga om beslut som gäller val och godkännande av hyresgäster till aravabostäder.

Enligt lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) är det kommunen som godkänner en innehavare av bostadsrätt. Valet av boende bygger på en nummerordning i vilken kommunen ställt de sökande och på att en person som skall godkännas som innehavare av bostadsrätt inte på ifrågavarande ort får ha en bostad som tillfresställer hans behov av boende, inte heller får han ha förmögenhet som gör det möjligt för honom att skaffa en. Någon inkomstgräns finns inte. Enligt lagens 53 § får rättelse sökas i kommunens beslut. I ett beslut om att en person godkänns eller inte godkänns som innehavare av bostadsrätt eller mottagare av överlåtelsete får ändring inte sökas genom besvär. Ändring i länsrättens beslut får inte sökas genom besvär.

1.2. Grundläggande rättigheter och internationella avtal

Internationella avtal

Enligt 14 art. 1 punkten i den internationella konventionen om medborgerliga och

politiska rättigheter (FördrS 8/1976) är alla jämställda inför domstol. Då beslut fattas om åtal mot en person, eller i tvistemål som gäller hans rättigheter eller skyldigheter, har envar rätt till en ärlig och offentlig rättegång inför en lagligen inrättad, behörig, oavhängig och opartisk domstol.

Enligt 6 art. 1 punkten i den europeiska människorättskonventionen (FördrS 19/1990) har envar rätt att inom skälig tid få en rättvis och offentlig rättegång i en lagligen inrättad och opartisk domstol då beslut fattas om hans rättigheter och skyldigheter eller då åtal väckts mot honom.

Enligt juridisk litteratur (Hallberg-Ignatius-Kanninen: hallintolainkäyttölaki (Förvaltningsprocesslagen)) gäller artikeln inte alla de ärenden som tas upp i förvaltningsprocesser. Begreppet individens rättigheter och skyldigheter har i den europeiska människorättsdomstolens juridiska praxis i stor utsträckning fått ett autonomt innehåll. (I de engelska och franska versionerna ingår ordet "civil", som saknas i den finska översättningen.) Det avgörande är inte hur en sak klassificeras i den internationella lagstiftningen. Tillämpningsområdet har breddats till allt fler förvaltningsärenden. Artikeln tillämpas också på offentlighetsrättsliga förfaranden, om utgången har omedelbar betydelse för definitionen av eller innehållet i en privaträttslig rättighet eller skyldighet. Enligt nuvarande juridiska praxis är det bara det allmännas traditionella verksamheter som kommer att stå utanför artikelns tillämpningsområde.

Finlands Regeringsform

Enligt regeringsformens (94/1919) 16 § har var och en rätt att på ett tillbörligt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans rättigheter eller skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt lagskipningsorgan.

Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning tryggas i lag.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande 12/1997 rd. till arbetsutskottet tagit ställning till huruvida förbud mot ändringssökande är i enlighet med grundlagen. Det var fråga om

en regeringsproposition som gällde sökande av ändring i arbetskraftsärenden.

I utlåtandet konstateras att 16 § 1 mom. regeringsformen i princip gäller individens samtliga rättigheter och skyldigheter. Bestämmelsen har en klar koppling till 6 art. 1 stycket i den europeiska människorättskonventionen, men man kan med skäl anse att den nationella grundlagen på denna punkt enligt rättsuppfattningen i Finland anknyter till sådana ärenden som är avsedda som rättigheter eller skyldigheter.

Enligt utskottet är vilken som helst myndighetsåtgärd som är positiv för individen inte ett beslut som gäller individens rätt i den betydelse som avses i regeringsformens 16 § 1 mom. Ur grundlagssynvinkel är en förutsättning att det i lagen finns en tillräckligt exakt grund för att en relation mellan individen och det allmänna som anses som en rättighet skall uppkomma.

Den klaraste sådana grunden är en så kallad subjektiv rättighet, varvid myndigheten måste bevilja eller förverkliga rättigheten då förutsättningarna i lagstiftningen uppfylls. Också sådana, snarare prövning underställda, rättigheter och förmåner kan i viss mån anses uppfylla det kriterium som krävs för att en rättighet enligt regeringsformens 16 § 1 mom. skall uppstå, nämligen att de är tillräckligt exakta. Men om tillgången till en förmån eller tjänst helt är beroende av myndigheternas prövning, tillbudsstående anslag eller t.ex. planer, kan det i allmänhet inte vara fråga om en så starkt etablerad eller med tanke på rättsskyddet så nödvändig rättighet att den skulle falla under regeringsformens 16 § 1 mom.

Av de förbud mot ändringssökande som behandlades i förslaget gällde huvuddelen förmåner som är ekonomiska eller av ekonomisk art och som är underställda myndigheternas prövning. En del var också sådana att tillgången till förmånen var beroende av tillbudsstående anslag. En stor del av de beslut enligt vilka det var förbjudet att söka ändring var dessutom sådana som enligt etablerad juridisk praxis över huvud taget inte kunde anses som överklagbara.

1.3. Bedömning av nuläget

Lån och räntestöd enligt bostadslagstiftningen kan endast beviljas inom ramen för de befogenheter som i statsbudgeten anvisas för ändamålet. Ingen har subjektiv rätt

att få lån eller stöd. De som beviljar lån eller räntestöd har en mycket omfattande rätt att pröva om projektet är socialt ändamålsenligt och ekonomiskt behövt. Valet av projekt som skall stödjas innehåller ingen juridisk prövning. Förvaltningsdomstolarna torde inte ha sådan riksomfattande bostadspolitisk sakkännedom som behövs vid prövning av om de allmänna förutsättningarna för att bevilja lån eller räntestöd uppfylls. Därför lämpar sig beslut att bevilja lån eller godkänna projekt för räntestöd inte särskilt väl för prövning i domstol.

Avsikten med ändringssökande är i allmänhet att en ändringssökande som drabbas av ett beslut som är felaktigt i ifrågavarande besvärinstans får ett sådant verkställbart beslut som han enligt lagen har rätt att få. I många bostads-ärenden kan ändringssökande inte leda till det slutresultat som den sökande avser. Om en låneansökan eller en ansökan om räntestöd avslås därför att den i statsbudgeten reserverade befogenheten att bevilja eller godkänna lån inte räcker till för ett projekt, kan inte ens framgångsrikt ändringssökande leda till att den sökande får lån eller räntestöd.

Besluten om val av boende är också av samma karaktär. Med undantag av vissa speciella grupper finns det ingen som har subjektiv rätt till en bostad. Också när det gäller beslut om val av boende är det huvudsakligen fråga om prövning av ändamålsenligheten, och då skall de lokala omständigheterna beaktas, dvs. utbudet på lediga bostäder, deras storlek och läge samt de sökandes behov av bostad och hur brådskande behovet är, också i relation till andra sökande. Därför lämpar sig inte heller dessa beslut särskilt väl för prövning i domstol.

Sökande av ändring i beslut om val av boende kan i allmänhet inte heller leda till att den sökta bostaden anvisas, eftersom ändringssökandet oundgängligen tar sin egen tid. Bostäder kan inte lämnas tomma medan ändringssökande pågår, inte heller kan en hyresgäst som valts till bostaden sägas upp på den grunden att en annan sökande bör ha framgång i sitt ändringssökande.

På basis av bostadslagstiftningen fattas också sådana beslut som har att göra med skötseln av lån som beviljats eller av lån som godkänts som räntestödslån, och med innehav, användning och överlåtelse av bostäder och bostadshus. Dessa beslut kan vara sådana att man genom dem upphäver en re-

dan beviljad förmån t.ex. på grund av underlåtenhet. Också i övrigt är de oftast sådana att de bygger på juridisk prövning, inte på prövning av ändamålsenligheten och tillgången till resurser. Dessa beslut lämpar sig avsevärt bättre än de föregående för handläggning i en domstol. T.ex. med tanke på låntagarnas rättsskydd är det viktigt att det är möjligt att överklaga ett beslut genom vilket ett redan beviljat lån sägs upp eller ett räntestöd dras in. Det finns inte heller någon orsak att förbjuda den besvärsväg på två stadier som i regel föreligger.

2. Propositionens syfte och de viktigaste förslagen

Propositionen syftar till att systemet för ändringssökande inom bostadslagstiftningen bättre skall komma i linje med nuvarande praxis inom förvaltningslagstiftningen, som är avhängig avförpliktelserna i samband med de medborgerliga rättigheterna och våra internationella avtal, genom att ändringssökande i förvaltningsbeslut av myndigheterna enligt förvaltningsprocesslagen skall vara tillåtet alltid då detta är möjligt på grund av ärendets art och behövt med tanke på de sökandes rättsskydd och för att de skall behandlas likvärdigt. Vidare syftar propositionen till att förenhetliga de nuvarande systemen för ändringssökande inom bostadslagstiftningen, som i viss mån är ologiska.

2.1. Beviljande av aravalån

De förutsättningar som skall fyllas och den prövning av ändamålsenligheten som beviljandet av aravalån kräver har beskrivits ovan. Aravalån beviljas både av kommunerna och av Statens bostadsfond. I detta nu kan rättelse av kommunens beslut sökas, likaså ändring genom besvär. I bostadsfondens beslut kan man söka rättelse, men inte ändring genom besvär.

Med tanke på de länsökandes rättsskydd är det motiverat att bibehålla möjligheten att kräva rättelse av både kommunens och bostadsfondens beslut om att bevilja aravalån. Däremot är det svårt att finna grunder för att kommunens beslut kan överklagas genom besvär. Därför föreslås att möjligheten att söka ändring genom besvär skall slopas.

Utöver besluten att bevilja egentliga aravalån kan både kommunerna och Statens

bostadsfond fatta beslut av föregripande karaktär i relation till de egentliga lånebesluten då de godkänner planer och kostnader för projekt och då de anser att kostnaderna kan godkännas, även om byggandet av objektet inte baseras på konkurrensutsättning. Med stöd av 8 § aravaförordningen kan den som beviljar lånet av särskilda skäl godkänna att arrendetiden för ett objekt på arrenderad mark är kortare än stadgat. Också detta beslut har att göra med beslutet att bevilja lån.

Inte heller i fråga om dessa beslut är rätten att söka ändring motiverad. Det finns heller inga grunder för att bestämma om rätten att kräva rättelse i eller överklaga kommunens beslut om val av de objekt som skall belånas, eftersom också detta beslut är av föregripande art. En sökande kan begära ett nytt beslut om samma objekt.

2.2. Godkännande av lån som räntestödslån

Enligt lagarna om räntestöd till lån för aktiebolagshus, bostadsrättshus samt hyresbostäder är det Statens bostadsfond som godkänner lånen som räntestödslån.

För närvarande är det alltså ogörligt att söka rättelse i eller ändring genom besvär över Statens bostadsfonds beslut att godkänna ett lån som räntestödslån.

I beslut som bostadsfonden fattar med stöd av aravalagen kan man nu söka rättelse, vilket inte är fallet med beslut enligt räntestödslagarna. Möjligheten att kräva rättelse har då aravalagen stiftades motiverats med behovet att förbättra de sökandes rättsskydd. Bostadsfonden fattar med stöd av aravalagen beslut om att bevilja aravalån, vilka också är beroende av de befogenheter att bevilja lån som ingår i statsbudgeten och vilka kan beviljas på basis av en motsvarande bostadspolitisk prövning av ändamålsenligheten som när det gäller godkännande av lån som räntestödslån.

Med tanke på att bestämmelserna skall vara enhetliga och med tanke på de sökandes rättsskydd är det motiverat att ända lagarna om räntestöd till lån för bostadsaktiebolagshus och bostadsrättshus samt hyresbostadslån så, att man hos bostadsfonden kan söka rättelse i fondens beslut om att godkänna ett lån som räntestödslån. Däremot kan förbud mot sökande av ändring anses motiverat på grund av den ovan beskrivna karaktären hos förutsättningarna för beviljan-

det. Då kan man alltså inte söka ändring genom besvär i ett beslut som bostadsfonden fattat med anledning av ett rättelseyrkande. Däremot skall extraordinarie besvärsvägar stå till buds.

Enligt lagen om räntestöd till ägarbostadslån är det kommunen som beslutar om att ett ägarbostadslån godkänns som räntestödslån. Man får söka rättelse i kommunens beslut och ändring i rättelsebeslutet hos länsrätten. Med tanke på de sökandes rättsskydd är det inte motiverat att ändra på möjligheten att kräva rättelse. Däremot är det befogat att ändra besvärsrätten så att den motsvarar det besvärsförbud som gäller beslut om godkännande av lån som beviljas samfund enligt samma grunder som föreslås för dem. Eftersom ingen har subjektiv rätt till räntestöd för ett ägarbostadslån och det inte heller i övrigt är fråga om en etablerad eller med tanke på behovet av rättsskydd stark rättighet, bryter förbudet mot ändringssökande inte mot den grundrättighet som ingår i 16 § 1 mom. regeringsformen.

Utöver de egentliga besluten om att godkänna lån som räntestödslån fattar kommunerna och Statens bostadsfond motsvarande beslut av föregripande natur som med stöd av aravalagen. Eftersom det också här gäller beslut som föregriper det egentliga beslutet om att godkänna ett lån, är det inte fråga om ett sådant beslut för vilket man separat måste föreskriva om möjlighet att kräva rättelse eller söka ändring.

2.3. Val av boende

Ingen ändring föreslås i fråga om det förbud mot att söka ändring i ett beslut som gäller val av boende och som ingår i lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus. För att garantera den bostadssökandes rättsskydd skall han alltjämt ha möjlighet att kräva rättelse i kommunens beslut om att välja eller godkänna boende och möjlighet att klaga hos miljöministeriet över ett beslut om val av boende.

Lagen om räntestöd till hyresbostadslån föreslås bli ändrad så att dess bestämmelser om sökande av ändring i beslut om val av boende motsvarar dem för aravabostäder.

2.4. Beslut i anslutning till skötseln av lån

Bestämmelser om beslut som gäller

skötseln av aravalånen ingår i aravalagen och i lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus. Dessa beslut fattas av kommunerna, Statskontoret och Statens bostadsfond. Kommunens beslut kan överklagas hos länsrätten och i vissa fall också högsta förvaltningsdomstolen. Ändring i bostadsfondens och Statskontorets beslut får i regel inte sökas genom besvär. För att garantera låntagarnas rättsskydd och också för att förenhetliga bestämmelserna föreslås att begränsningarna i och förbuden mot ändringssökande skall upphävas.

Beroende på vilket fall det är fråga om fattar Statskontoret och Statens bostadsfond beslut i anslutning till skötseln av räntestödslånen som påverkar långivarens eller låntagarens ställning. I sådana situationer kan vardera myndighetens beslut överklagas hos länsrätten. Ändring i länsrättens beslut får inte sökas genom besvär. Eftersom det inte finns någon särskild anledning att förbjuda möjligheten till fortsatta besvär, föreslås förbudet bli upphävt.

2.5. Befrielse från arava-begränsningar

Bostadsfonden fattar beslut om ansökningar som gäller befrielse från de ursprungliga aravabegränsningarna. Man kan söka rättelse i beslutet, men i det beslut som fattas med anledning av rättelseyrkandet får ändring inte sökas genom besvär. Bostadsfonden fattar motsvarande beslut också i fråga om objekt som är belagda med så kallade fortsatta begränsningar. I dessa beslut får ändring sökas genom besvär.

Det är svårt att se motiveringen till att man inte får söka ändring i ett beslut som gäller de ursprungliga begränsningarna. För att förenhetliga bestämmelserna och förbättra de sökandes rättsskydd föreslås att förbudet mot att överklaga beslut skall hävas också i fråga om sådana beslut av Statens bostadsfond som gäller befrielse från de ursprungliga begränsningarna. Detsamma gäller bostadsfondens beslut om en ansökan som gäller tillstånd att riva ett hus där begränsningarna är gällande.

2.6. Beslut som gäller angivande av aravasamfund

Vid miljöministeriet arbetar man som bäst med att ta fram kriterier som låntagarsam-

fund skall uppfylla innan de kan beviljas aravalån eller räntestöd. Då kan man samtidigt introducera besvärsmätt över beslut genom vilka samfunden anges som aravasamfund. Detta är motiverat för att säkra de sökandes rättsskydd och en likvärdig behandling av dem och motsvarar likaså den i förvaltningsprocesslagstiftningen rådande principen om att förvaltningsbeslut i allmänhet skall vara överklagbara. Det finns inte heller någon anledning att förbjuda fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

2.7. Vissa beslut i anslutning till att aravalån beviljas

Den myndighet som beviljar ett aravalån godkänner säkerheterna för lånet och likaså att man med större prioritet än för aravalånen kan godkänna en inteckning eller pantsättning som säkerhet för andra lån. Då lånet beviljas av en kommun, kan dessa beslut överklagas hos länsrätten, vilket inte är fallet i fråga om motsvarande beslut som fattas av bostadsfonden och i vissa fall Statskontoret. I de sistnämnda får ändring inte sökas genom besvär. Men på basis av vad som ovan anförts finns det heller inga grunder för att besvärsmätt föreligger i fråga om kommunernas beslut. I syfte att förenhetliga bestämmelserna föreslås att möjligheten att söka ändring genom besvär skall slopas.

2.8. Lagen om bostadsrättsbostäder

Enligt 4 § lagen om bostadsrättsbostäder godkänner kommunen innehavarna av bostadsrätt. Enligt 24 § fastställer kommunen maximipriset för överlåtelsen. Dessutom är det enligt bestämmelserna i 11 kap. om beständigheten i bostadsrättssystemet Statskontoret som ger tillstånd till att ett samfund som äger ett bostadsrättshus fusioneras och att bolagsformen ändras. Kommunen kan av särskilda skäl ge tillstånd att ändra bruksändamålet för en bostad. Kommunen godkänner vidare överlåtelsen av en aktie i ett bostadsrättshus eller dess ägarsamfund och fastställer överlåtelsepriset.

I detta nu får ändring inte sökas genom besvär över kommunens beslut om att godkänna innehavare av bostadsrätt, mottagare av överlåtelse och överlåtelsepriset. I andra beslut av kommunen och Statskontoret får ändring sökas genom besvär. I länsrättens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Att någon godkänns till bostadsrättshavare bygger på en ordningsnummer som kommunen delar ut. Inkomstgränser tillämpas inte, men en förutsättning är att den som väljs inte har en bostad som tillfresställer hans bostadsbehov eller tillräcklig förmögenhet för att skaffa en sådan. I detta val ingår inte samma slags prövning av den sociala ändamålsenligheten som vid val av boende till hyresbostäder. Därför föreslås att man skall kunna söka ändring i ett beslut som gäller godkännande eller förkastande av bostadsrättshavare genom besvär, om en ansökan har förvägrats på grund av att den sökande inte uppfyller förutsättningarna eller att kommunen inte har följt den ordning som de sökande ställts i.

Enligt 54 § lagen om bostadsrättsbostäder kan besvären också tillställas den kommunala myndighet som har fattat beslutet, och denna skall ofördröjligen sända den till länsrätten tillsammans med sitt utlåtande. Det är svårt att se grunderna för att detta förfarande är tillåtet i sammanhanget, tvärt emot vad som är fallet i den övriga bostadslagstiftningen och mot huvudprincipen i förvaltningsprocesslagen, enligt vilken besvär skall tillställas besvärmyndigheten. Därför föreslås att man skall frångå detta undantagsförfarande och att besvär alltid skall tillställas besvärmyndigheten direkt.

3. Propositionens verkningar

Man räknar inte med något större antal nya besvär på grund av att bestämmelserna om ändringssökande utformas i enlighet med propositionen. Å andra sidan kommer antalet besvär knappast heller att minska, även om förbud mot ändringssökande föreslås bli infört i fråga om vissa sådana beslut som hittills har kunnat överklagas. Därför påverkar propositionen inte domstolarnas personella eller andra resurser.

Propositionen syftar till att förenhetliga bestämmelserna om ändringssökande i olika lagar i fråga om beslut som fattas av olika myndigheter och förbättrar därigenom jämställdheten vad rättsskyddet beträffar. Till de delar som rätten att söka ändring breddas förbättrar propositionen låntagarnas rättsskydd. Å andra sidan beskärs besvärsträtten inte så att detta skulle inverka på medborgarnas rättsskydd.

Propositionen har inga verkningar på samsättningen eller på statens ekonomi.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid miljöministeriet som en tjänsteuppgift. I samband med beredningen har justitieministeriet, Statens bostadsfond, Statskontoret och Kommunförbundet hörts.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Aravalagen

39 §. Möjligheten att söka rättelse både i kommunens och i bostadsfondens beslut enligt aravalagen eller med stöd därav utfärdade bestämmelser föreslås i regel kvarstå. Däremot skall paragrafen begränsa rätten att söka ändring så, att i ett beslut som gäller beviljande av aravalån får ändring inte sökas genom besvär, inte ens i det fall att det är kommunen som beviljar lånet. Det skall inte heller vara möjligt att yrka rättelse i kommunens beslut om objekt för vilka lån beviljas. Det är här fråga om ett beslut som föregriper det egentliga lånebeslutet, och den sökande har möjlighet att ansöka om ett nytt

beslut som gäller samma objekt.

Förbudet mot att överklaga Statens bostadsfonds beslut som gäller beviljande av aravalån och därmed förknippade andra beslut, t.ex. godkännande av säkerhet för lån, bibehålls.

Man kan jämställa beviljandet av lån med en situation där ägaren till ett objekt för vilket aravalån beviljats byts, och kommunen eller statskontoret måste överväga, om det är möjligt att föra över aravalånet till den nya ägaren. Därför föreslås att förbudet mot besvär över ett sådant beslut av Statskontoret skall bibehållas och möjligheten att överklaga ett sådant beslut av kommunen skall slopas.

Andra beslut av bostadsfonden än sådana som har att göra med beviljandet av lån

skall kunna överklagas. Sådana beslut är t.ex. godkännande av ett samfund som mottagare av aravalån samt beslut om uppsägning av aravalån i sådana fall där orsaken till uppsägningen är låntagarens i 37 § aravalagen avsedda underlåtenhet eller klandervärda beteende.

I regel skall det vara möjligt att överklaga statskontorets beslut enligt aravalagen och med stöd därav utfärdade bestämmelser. Besvärsförbudet skall hävas så att enbart de ovan nämnda besluten om överföring av lån inte kan överklagas.

Aravalagens 31 och 38 § föreskriver om ansvarsfördelningen i en skuldrelation mellan kommunen och staten och om godkännande av en frivilligt skuldsanering så att detta vinder staten. Statskontorets beslut enligt dessa bestämmelser har inga verkningar på låntagarens eller de boendes ställning. Det föreslås att förbudet mot att söka ändring i beslut som fattats enligt dessa bestämmelser skall bibehållas.

Kommunerna och statskontoret kan med stöd av 34 § aravaförordningen (1587/1993) sänka årsavgiften för ett hyresaravalån, om boendekostnaderna annars blir oskäligen. Låntagaren har ingen subjektiv rätt till sänkning av annuiteten. Den prövning som beslutet förutsätter gäller huvudsakligen ändamålsenligheten, varvid skall beaktas både att statens tillgodohavanden säkras och vilka hyresgästens boendekostnader är. Låntagaren kan på nytt ansöka om sänkning av boendekostnaderna, om någon sänkning inte beviljats, eller om den inte beviljats till det ansökta beloppet. På basis av vad som ovan anförts föreslås att förbudet mot att söka ändring i dessa beslut skall bibehållas.

Det gällande förbudet mot att överklaga länsrättens beslut i högsta förvaltningsdomstolen föreslås bli upphävt.

Också då ändring inte för sökas genom besvär, skall extraordinarie ändringssökande vara möjligt.

1.2. Lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus

3 §. *Begränsningstid.* I samband med att den så kallade tioårs förlängningen av begränsningarna fördes in i paragrafen fogades till dess 1 mom. en sats om ändringssökande, enligt vilken man utan hinder av lagens 21 § 3 mom. får överklaga Statens bostads-

fonds beslut om fortsatt begränsning hos länsrätten. Eftersom ifrågavarande 3 mom. nu föreslås bli upphävt, finns det inte längre någon orsak att separat bestämma om besvärsrätten i fråga om fortsatta begränsningar. Därför föreslås att sista satsen i första momentet, som gäller besvärsrätten, skall strykas.

21 §. *Ändringssökande.* Paragrafens 1 mom. behandlar möjligheten att yrka besvärsrätten som finns i lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus huvudsakligen skall slopas. Det blir enbart kommunens beslut om val och godkännande av hyresgäster som man alltså inte kan söka ändring i genom besvär.

Besvärsrätten skall breddas så att den gäller statskontorets och bostadsfondens beslut om uppsägning av aravalån. Hittills har endast kommunens beslut om uppsägning av aravalån kunnat överklagas. Dessutom skall besvärsrätten nu gälla bostadsfondens beslut om befrielse från begränsningarna i lagen då det är fråga om så kallade ursprungliga begränsningar. Likaså skall den gälla bostadsfondens beslut att ge tillstånd till rivning av ett hus som är underställt begränsningar.

1.3. Lagen om räntestöd till hyresbostadslån

15 §. Paragrafen skall ge möjlighet att yrka rättelse i beslut som Statens bostadsfond och Statskontoret har fattat enligt denna lag. I detta nu föreligger möjligheten inte. Möjligheten att yrka rättelse i besluten motsvarar den praxis som redan är etablerad i aravalagen.

Rätten att söka ändring genom besvär i beslut i de ärenden som avses i lagen skall utvidgas så att det enbart är Statens bostadsfonds beslut om att godkänna ett lån som räntestödslån och kommunens beslut om val eller godkännande av hyresgäster som inte kan överklagas.

Besvärsrätten motsvarar den besvärsrätt som föreslås ingå i aravalagen.

1.4. Lagen om räntestöd till ägar-bostadslån

14 §. Denna paragraf gör det möjligt att lämna in ett rättelseyrkande inte bara i fråga om kommunens beslut utan också Statskontorets.

Möjligheten att söka ändring genom besvär i kommunens beslut som gäller godkännande av ett lån som räntestödslån föreslås bli slopad.

Förbudet i paragrafens 3 mom. mot fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen över länsrättens beslut föreslås bli slopat.

1.5. Lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån

15 §. *Ändringssökande.* Också enligt denna paragraf skall det vara möjligt att yrka rättelse i Statens bostadsfonds och Statskontorets beslut.

Inte heller med stöd av denna lag skall det vara möjligt att överklaga ett beslut av Statens bostadsfond att godkänna ett lån som räntestödslån. I andra beslut med stöd av lagen kan ändring sökas genom besvär, och fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen skall också vara tillåtna.

1.6. Lag om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus

12 §. *Ändringssökande.* Paragrafen skall göra det möjligt att yrka rättelse i beslut som Statens bostadsfond har fattat. Det skall inte heller nu vara möjligt att överklaga ett beslut av Statens bostadsfond om att godkänna ett lån som räntestödslån. Däremot kan ändring i beslut som gäller rättelseyrkanden sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen föreskriver. Detta betyder att besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inte längre skall vara förbjudna.

1.7. Lagen om statsborgen för ägarbostadslån

16 §. *Ändringssökande.* Det skall vara möjligt att yrka rättelse i Statens bostadsfonds beslut som gäller statsborgen för ägarbostadslån. I detta nu föreligger ingen möjlighet att yrka rättelse. Dessutom skall förbudet mot fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen slopas.

1.8. Lagen om bostadsrättsbostäder

54 §. *Besvär.* Det föreslås att förbudet att

överklaga ett beslut med anledning av rättelseyrkande i ett ärende som gäller godkännande eller förkastande av bostadsrättshavare eller mottagare av överlåtelse delvis skall upphävas. Det skall vara möjligt att söka ändring, om kommunen har ansett att den som ansöker om bostadsrätt inte uppfyller förutsättningarna för bostadsrättshavare eller mottagare av överlåtelse i en situation där ansökan har avslagits på den grund att den sökande har ansetts ha en bostad på orten som uppfyller hans bostadsbehov, eller tillräcklig förmögenhet för att anskaffa en sådan. Likaså skall det vara möjligt att söka ändring, om felaktigt förfarande har påverkat saken i en för den sökande negativ riktning, dvs. i situationer där man har brutit mot de sökandes rätt att få en bostad enligt ansökan i enlighet med sitt ordningsnummer.

På den grund att den sökande inte har fått en bostad, eftersom en sådan bostad som han söker inte finns att tillgå skall det inte vara möjligt att anföra besvär. En sådan situation kan besvaren i alla fall inte leda till ett för den sökande positivt slutresultat, dvs. att han får en bostad, eftersom bostäder inte kan hålls tomma medan besvaren handläggs.

Det föreslås bli möjligt att söka ändring genom besvär i beslut som gäller fastställande av överlåtelsepriset.

Det föreslås att möjligheten att besvara sig hos den kommunala myndighet som fattat beslutet och som ofördröjligen skall sända besvaren jämte sitt utlåtande till länsrätten skall slopas. Besvär skall alltid, också i fråga om besvär enligt denna lag, sändas direkt till länsrätten.

Förbudet mot att anföra fortsatta besvär över länsrättens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen föreslås bli bibehållet i detta fall. De beslut som fattas med stöd av denna lag är inte sådana att de kan anses ha mer allmän betydelse, inte heller är det med tanke på tolkningen av lagen nödvändigt att besvaren handläggs i högsta förvaltningsdomstolen. Däremot är det med tanke på de ändringssökande viktigt att han så snart som möjligt får ett lagakraftvunnet beslut på att han uppfyller de förutsättningar som krävs av en bostadsrättshavare eller en mottagare av överlåtelse.

Paragrafens tredje moment, som behandlar ändringssökande i bostadsstyrelsens beslut, föreslås bli upphävt, eftersom de uppgifter som enligt lagen ankom på bostadsstyrelsen har förts över till statskontoret (1195/1993).

1.9. Lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån

9 §. Denna paragraf skall göra det möjligt att yrka rättelse i statskontorets beslut på samma sätt som inom den övriga bostadslagstiftningen.

Statskontoret bestämmer den första årsavgiften för lån vars lånevillkor har ändrats, sänker den å tjänstens vägnar, om boendekostnaderna annars skulle bli oskäligen, och justerar årligen årsavgiften. Det föreslås att förbudet mot att söka ändring i besluten bibehålls på motsvarande sätt som vad som

ovan föreslagits i fråga om motsvarande beslut med stöd av aravaförordningen.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och stadfästs. I fråga om ändringssökande i beslut som fattats innan lagarna trätt i kraft skall de bestämmelser om ändringssökande tillämpas som gällde då lagarna trädde i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 39 § aravalagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aravalagen av den 17 december 1993 (1189/1993) 39 § 2 och 3 mom. som följer:

39 §

Ändringssökande

I beslut av kommunala myndigheter, bostadsfonden eller statskontoret med anledning av rättelseyrkande får, om inte annat följer av 3 mom., ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I en kommunal myndighets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller beslut som kommunen fattat med stöd av 8, 12, 16, 20 eller 26 § eller 34 § aravaförordningen (1587/1993). I kommunens beslut med stöd

av 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas får rättelse inte yrkas separat eller ändring sökas genom besvär. I ett beslut av bostadsfonden med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet fattats med stöd av 5, 8, 16, 26 eller 32 §. I statskontorets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller ett beslut som statskontoret fattat med stöd av 12, 20, 26, 31 eller 38 § eller 34 § aravaförordningen.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 3 och 21 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 december 1993 om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus (1190/1993) 3 § 1 mom. och 21 §, av dessa lagrum 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 682/1997, som följer:

3 §

Begränsningstid

De begränsningar som gäller aravahyresbostäder och aravahyreshus är, oberoende av en förtida återbetalning av bostadslån, i kraft den tid för vilken lånet beviljats. Därefter gäller i ytterligare tio år de övriga begränsningar som nämns i denna lag, med undantag för dem om vilka det finns bestämmelser i 7 och 9-12 §. Under den nämnda perioden av tio år tillämpas 8 § 1 mom. 2 eller 3 punkten så att det är statens bostadsfond och inte kommunen som anger vem som är mot-

tagare. Under samma period får andra än i 13 § 1 mom. nämnda hyreshus för vilka lån beviljats för att de skall användas som hyresbostad för speciella befolkningsgrupper ombildas till bostadsaktiebolagshus genom en anmälan till kommunen, om de lån som nämns i 13 § är till fullo återbetalade. Bestämmelsen i 8 § 3 mom. om kommunens inlösningsrätt tillämpas dock under den ovan nämnda perioden av tio år endast i det fall att egendomen har övergått på grund av att en juridisk person har upphört. Om förlängningen av begränsningarna med tio år eller deras fortsatta giltighet under denna tid kränker ägarens rätt att använda sina till-

gångar på ett normalt, skäligt och förnuftigt sätt eller i övrigt blir uppenbart oskälig, skall statens bostadsfond bevilja befrielse från begränsningarna. I övrigt tillämpas på befrielse vad som föreskrivs i 16 §.

21 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond, statskontoret, kommunen eller en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Den som ansöker om hyresbostad får söka rättelse i

kommunens beslut om val eller godkännande av en hyresgäst. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som ges med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver. I ett beslut som gäller val eller godkännande av en hyresgäst får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av 15 § lagen om räntestöd för hyresbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 19 december 1980 om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980) 15 §, sådant den lyder i lag 1203/1993, som följer:

15 §

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond, statskontoret, kommunen eller en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut av en kommunal myndighet och av statskontoret med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

I ett beslut som gäller val eller godkännande av en hyresgäst får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 14 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 december 1993 om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) 14 § som följer:

14 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som kommunen eller statskontoret har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelse-

yrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut enligt 8 § av en kommunal myndighet med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 15 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 december 1993 om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1206/1995, som följer:

15 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond eller statskontoret har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat be-

slutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som fonden fattat med stöd av 9 §. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så om förvaltningsprocessla-

gen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

6.

Lag

om ändring av 12 § lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 28 mars 1996 om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus (205/1996) 12 § som följer:

12 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som fonden fattat med stöd av 8 §. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär i den ordning som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av 16 § lagen om statsborgen för ägarbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 28 mars 1996 om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) 16 § som följer:

16 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestäm-

melser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den .
På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

8.

Lag

om ändring av 54 § lagen om bostadsrättsbostäder

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 16 juli 1990 om bostadsrättsbostäder (650/1990) 54 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 356/1993, som följer:

54 §

Besvär

I beslut med anledning av ett rättelseyrkande får, om inte annat följer av 2 mom., ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

I ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättsbostädshavare eller en mottagare vid en överlåtelse får ändring dock sökas genom besvär endast i det fall att den ändrings-

sökandes ansökan har avslagits på grund av att denne inte uppfyller förutsättningarna för en bostadsrättsbostädshavare eller för den som är mottagare vid en överlåtelse eller om felaktigt förfarande har åsamkat honom skada. I ett beslut av länsrätten med anledning av besvär får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .
På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

9.

Lag

om ändring av 9 § lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 21 december 1990 om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån (650/1990) 9 §, sådan den lyder i lag 1192/1993, som följer:

9 §

Ändrings sökande

En sökande som är missnöjd med statskon-

torets beslut i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser, som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som har fattat

beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut med anledning av ett rättelseyr-

kande får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den _____.

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Sinikka Mönkäre

1.

Lag**om ändring av 39 § aravalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i aravalagen av den 17 december 1993 (1189/1993) 39 § 2 och 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §

Ändringsökande

I en kommunal myndighets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som stadgas i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50).

I beslut som bostadsfonden och statskontoret samt länsrätten har fattat på basis av denna lag eller stadganden som utfärdats med stöd av den får ändring inte sökas genom besvär. I beslut om låneobjekt som kommunen har fattat med stöd av 3 § 2 mom. får inte särskilt sökas rättelse eller ändring genom besvär.

I beslut av kommunala myndigheter, bostadsfonden eller statskontoret med anledning av rättelseyrkande får, om inte annat följer av 3 mom., ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I en kommunal myndighets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller beslut som kommunen fattat med stöd av 8, 12, 16, 20 eller 26 § eller 34 § aravaförordningen (1587/1993). I kommunens beslut med stöd av 3 § 2 mom. om objekt för vilka lån beviljas får rättelse inte yrkas separat eller ändring sökas genom besvär. I ett beslut av bostadsfonden med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet fattats med stöd av 5, 8, 16, 26 eller 32 §. I statskontorets beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär då beslutet gäller ett beslut som statskontoret fattat med stöd av 12, 20, 26, 31 eller 38 § eller 34 § aravaförordningen.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 3 och 21 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 17 december 1993 om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus (1190/1993) 3 § 1 mom. och 21 §, av dessa lagrum 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 682/1997, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Begränsningstid

De begränsningar som gäller aravahyresbostäder och aravahyreshus är, oberoende av en förtida återbetalning av bostadslån, i kraft den tid för vilken lånet beviljats. Därefter gäller i ytterligare 10 år de övriga begränsningar som nämns i denna lag, med undantag för dem om vilka det finns bestämmelser i 7 och 9-12 §. Under den nämnda perioden av 10 år tillämpas 8 § 1 mom. 2 eller 3 punkten så att det är statens bostadsfond och inte kommunen som anger vem som är mottagare. Under samma period får andra än i 13 § 1 mom. nämnda hyreshus för vilka lån beviljats för att de skall användas som hyresbostad för speciella befolkningsgrupper ombildas till bostadsaktiebolagshus genom en anmälan till kommunen, om de lån som nämns i 13 § är till fullo återbetalade. Bestämmelsen i 8 § 3 mom. om kommunens inlösningsrätt tillämpas dock under den ovan nämnda perioden av 10 år endast i det fall att egendomen har övergått på grund av att en juridisk person har upphört. Om förlängningen av begränsningarna med 10 år eller deras fortsatta giltighet under denna tid kränker ägarens rätt att använda sina tillgångar på ett normalt, skäligt och förnuftigt sätt eller i övrigt blir uppenbart oskäligt, skall statens bostadsfond bevilja befrielse från begränsningarna. I övrigt tillämpas på befrielse vad som föreskrivs i 16 §. *I ett beslut av bostadsfonden i ett ärende som gäller en begränsning, som förblir i kraft under de ovan nämnda 10 åren, får utan hinder av 21 § 3 mom. ändring sökas genom besvär hos länsrätten på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

Föreslagen lydelse

3 §

Begränsningstid

De begränsningar som gäller aravahyresbostäder och aravahyreshus är, oberoende av en förtida återbetalning av bostadslån, i kraft den tid för vilken lånet beviljats. Därefter gäller i ytterligare *tio* år de övriga begränsningar som nämns i denna lag, med undantag för dem om vilka det finns bestämmelser i 7 och 9-12 §. Under den nämnda perioden av *tio* år tillämpas 8 § 1 mom. 2 eller 3 punkten så att det är statens bostadsfond och inte kommunen som anger vem som är mottagare. Under samma period får andra än i 13 § 1 mom. nämnda hyreshus för vilka lån beviljats för att de skall användas som hyresbostad för speciella befolkningsgrupper ombildas till bostadsaktiebolagshus genom en anmälan till kommunen, om de lån som nämns i 13 § är till fullo återbetalade. Bestämmelsen i 8 § 3 mom. om kommunens inlösningsrätt tillämpas dock under den ovan nämnda perioden av *tio* år endast i det fall att egendomen har övergått på grund av att en juridisk person har upphört. Om förlängningen av begränsningarna med *tio* år eller deras fortsatta giltighet under denna tid kränker ägarens rätt att använda sina tillgångar på ett normalt, skäligt och förnuftigt sätt eller i övrigt blir uppenbart oskäligt, skall statens bostadsfond bevilja befrielse från begränsningarna. I övrigt tillämpas på befrielse vad som föreskrivs i 16 §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

Ändringsökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond, statskontoret, kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd eller en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller nämnden har fattat i en fråga som avses i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Den som ansöker om hyresbostad får söka rättelse i kommunens beslut om val eller godkännande av en hyresgäst. Rättelseyrkandet skall framställas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som *kommunen meddelat* med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som stadgas i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50). I ett beslut som gäller val eller godkännande av en hyresgäst får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut som bostadsfonden eller statskontoret har fattat på basis av denna lag eller stadganden som utfärdats med stöd av den får ändring inte sökas genom besvär.

21 §

Ändringsökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond, statskontoret, *kommunen* eller en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Den som ansöker om hyresbostad får söka rättelse i kommunens beslut om val eller godkännande av en hyresgäst. Rättelseyrkandet skall *riktas* till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som ges med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär *så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver*. I ett beslut som gäller val eller godkännande av en hyresgäst får ändring inte sökas genom besvär.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 15 § lagen om räntestöd för hyresbostadslån**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 19 december 1980 om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980) 15 §, sådant den lyder i lag 1203/1993, som följer:

Gällande lydelse

15 §

I statskontorets beslut enligt 12 § får ändring sökas hos länsrätten genom besvär i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Ändring i statens bostadsfondens och länsrättens beslut får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

15 §

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond, statskontoret, kommunen eller en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en kommunal nämnd har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut av en kommunal myndighet och av statskontoret med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

I ett beslut som gäller val eller godkännande av en hyresgäst får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 14 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) 14 §
som följer:

Gällande lydelse

14 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som kommunen har fattat i ett ärende som avses i denna lag, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas kall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I beslut med anledning av rättelseyrkande och i statskontorets beslut enligt 11 § får ändring sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

I beslut som länsrätten har fattat på basis av denna lag eller stadganden som utfärdats med stöd av den får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

14 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som kommunen eller statskontoret har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet och, i fråga om ett beslut av en tjänsteinnehavare som är underställd kommunstyrelsen eller en nämnd, till kommunstyrelsen eller nämnden. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas kall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut enligt 8 § av en kommunal myndighet med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 15 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 december 1993 om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1206/1995, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Ändringssökande

I statskontorets beslut enligt 13 § får ändring sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

I beslut som fattas av bostadsfonden och länsrätten får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

15 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond eller statskontoret har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som fonden fattat med stöd av 9 §. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av 12 § lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 mars 1996 om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus
(205/1996) 12 § som följer:

Gällande lydelse

12 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som statens bostadsfond har fattat enligt 10 § får sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Ändring i beslut som länsrätten har fattat eller i beslut som statens bostadsfond har fattat på någon annan grund än 10 § får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

12 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond har fattat i en fråga som avses i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som statens bostadsfond fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, då beslutet gäller ett beslut som fonden fattat med stöd av 8 §. I andra beslut som ges med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär i den ordning som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

7.

Lag**om ändring av 16 § lagen om statsborgen för ägarbostadslån**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 28 mars 1996 om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) 16 § som följer:

Gällande lydelse

16 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som statens bostadsfond har fattat med stöd av 11 och 12 §§ får sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) stadgar.

Ändring i länsrättens beslut får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

16 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som statens bostadsfond har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

8.

Lag

om ändring av 54 § lagen om bostadsrättsbostäder

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 16 juli 1990 om bostadsrättsbostäder (650/1990) 54 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 356/1993, som följer:

Gällande lydelse

54 §

Besvär

I beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos länsrätten så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Besvären kan även lämnas till den kommunala myndighet som har fattat beslutet. Denna skall utan dröjsmål sända besvären och sitt utlåtande till länsrätten.

Ändring i beslut som gäller godkännande eller underkännande av bostadsrättshavare eller mottagare eller fastställelse av överlåtelsepris får dock inte sökas genom besvär. I länsrättens beslut med anledning av besvär får ändring inte sökas genom besvär.

I bostadsstyrelsens beslut med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

54 §

Besvär

I beslut med anledning av ett rättelseyrkande får, om inte annat följer av 2 mom., ändring sökas genom besvär så som förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskriver.

I ett beslut som gäller godkännande av en bostadsrättshavare eller en mottagare vid en överlåtelse får ändring dock sökas genom besvär endast i det fall att den ändringsökandes ansökan har avslagits på grund av att denne inte uppfyller förutsättningarna för en bostadsrättshavare eller för den som är mottagare vid en överlåtelse eller om felaktigt förfarande har åsamkat honom skada. I ett beslut av länsrätten med anledning av besvär får ändring inte sökas genom besvär. (upphävs)

Denna lag träder i kraft den

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.

9.

Lag**om ändring av 9 § lagen om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 21 december 1990 om ändring av lånevillkoren för hyreshuslån (650/1990) 9 §, sådan den lyder i lag 1192/1993, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Förbud mot besvär

I beslut som statskontoret har fattat enligt denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

9 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med statskontorets beslut i en fråga som avses i denna lag eller i bestämmelser, som utfärdats med stöd av den, får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som har fattat beslutet. Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisning om rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

På beslut som fattats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller då denna lag träder i kraft.